

COMMISSIE WERKTIJDENMODALITEITEN SECTOR POLITIE

Gegevens

Bevoegd gezag : @

Naam ambtenaar : @

Datum 21 april 2016

Advies betreffende het voorgenomen besluit tot afwijzing van het verzoek van:

@

De Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie (verder: Commissie) geeft het navolgende advies over het voornemen van het bevoegd gezag om de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteiten van @ (verder: ambtenaar) af te wijzen.

I VERLOOP VAN DE PROCEDURE

De @ is in de functie van Hoofdagent algemene dienst werkzaam bij het District Infra, team @, met een dienstverband van gemiddeld 40 uur per week.

De ambtenaar heeft het bevoegd gezag verzocht om toekenning van een 9 uren werktijdenmodaliteit met een onbeschikbaarheid als volgt:

- in week 2: vrijdag
- in week 4: vrijdag

Het bevoegd gezag is voornemens het verzoek ten aanzien van de onbeschikbaarheid op vrijdagen af te wijzen. De 9-uursmodaliteit wordt wel goedgekeurd.

Het verzoek d.d. @ om advies over de voorgenomen afwijzing van het verzoek om toekenning van de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar is bij het secretariaat van de Commissie op dezelfde datum ontvangen.

Binnen het team @ wordt aan capaciteitsmanagement gedaan. Binnen de dienst wordt gebruik gemaakt van een 'Werk in Beeld' en een CM Prognosetool. Deze tools geven inzicht in het werk en de beschikbare capaciteit. Op vrijdag is een groot deel van het personeel vrij vanwege toegekende modaliteiten. Hierdoor is het aantal beschikbare personeelsleden om op vrijdag dienst te doen op een zodanig niveau dat bij het toekennen van meer modaliteiten een goede uitvoering van het werk en de voorgeschreven diensten in het gedrang komen.

Er zijn mogelijkheden onderzocht waardoor de door de ambtenaar verzochte werktijdenmodaliteit wel zou kunnen verleend. Aan de collega's die een modaliteit op vrijdag hebben is eind 2015 gevraagd hun modaliteit te heroverwegen. Geen van de

collega's was bereid af te zien van de modaliteit op vrijdag. Hierdoor draaien vaak dezelfde collega's iedere vrijdag dezelfde dienst en is er een onbalans in het team ontstaan. In de afdeling zal onderzocht worden of het mogelijk is de modaliteiten af te schaffen en om te gaan werken met roosterwensen.

Indien de werktijdenmodaliteit verleend zou worden dan heeft dit tot gevolg dat het aanbod van werk en de aanvragen van diensten niet meer vervuld kunnen worden. Daarnaast wordt men steeds vaker geconfronteerd met aanvragen voor nachtdienstontheffingen door 55 plussers, aanvragen voor RPU en hebben momenteel veel medewerkers ouderschapsverlof. Hierdoor komt bij toekenning van de modaliteit het werk in het geding. Er zijn momenteel 41 modaliteiten op vrijdag afgegeven.

Op het moment dat de andere medewerkers de modaliteiten hebben aangevraagd was de capaciteit nog toereikend en konden de modaliteiten gehonoreerd worden. Iedere modaliteitsaanvraag wordt getoetst op de verhouding van werk en personeel. Momenteel is de grens bereikt. Indien nu nog een modaliteit wordt gehonoreerd dan heeft dit gevolgen voor de uitvoering van het werk.

De verzochte werktijdenmodaliteit is niet in strijd met de Arbeidstijdenwet.

Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met de ambtenaar. Zowel met zijn direct leidinggevende als met het afdelingshoofd. In de gesprekken is geprobeerd tot een voor alle partijen acceptabele oplossing te komen. Er is bijvoorbeeld voorgesteld om de modaliteit naar maandag te verplaatsen of dat de partner misschien een andere dag vrij kan nemen. Dit is niet mogelijk gebleken. De belangen van de dienst en de consequenties voor de overige medewerkers zijn in de gesprekken benoemd.

Er is sprake van een minimale inzet van personeel om de voorgeschreven dienstuitvoering te verrichten. De afdeling @ is gehouden om minimaal 7 FTE in de vroege, late en nachtdienst in te stellen. Mede gelet op de huidige leeftijdsopbouw wordt het aantal medewerkers dat nachtdiensten kan draaien steeds kleiner en is het moeilijk om de minimale bezetting op vrijdag te plannen. Dit maakt dat er sprake is van een zwaarwegend dienstbelang.

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. @. De Commissie bestond uit: de heer J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid), de heer W. Vleeming (lid). De heer Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door de heer G. Schikhof (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.

Namens het bevoegd gezag zijn verschenen de heren @ en @.

II VERSLAG HOORZITTING d.d. @

De voorzitter geeft iedereen de gelegenheid om zich voor te stellen. Vervolgens geeft de voorzitter een overzicht van de stukken die het dossier bevat en vat hij de gevraagde modaliteit samen. Hij merkt op dat van het bevoegd gezag slechts summier stukken zijn ontvangen.

Op basis van de stukken en nadere inlichtingen die de Commissie heeft ingewonnen, is de Commissie tot het volgende oordeel gekomen:

- Feitelijke sterkte: 110;
- Formatieve sterkte: 61 GGP, plus 19 senioren, totaal 80;
- Benodigde sterkte: boven de zestig.

De voorzitter nodigt het bevoegd gezag uit te reageren op het beeld dat bij de Commissie leeft.

De heer @, bevoegd gezag, meldt dat de feitelijk inzetbare sterkte 114 man is. Hij wijst er op dat momenteel sprake is van een reorganisatie. Na voltooiing van de reorganisatie moet de dienst een formatieve sterkte hebben van 205 man.

De heer @, bevoegd gezag, vult aan dat de Afdeling @ een beheersmatige naam is voor een afdeling die de provincie @ behelst, @, de provincie @ en een stukje @. Vanaf medio juni moet de formatieve sterkte binnen 5 jaar bereikt zijn.

Op dit moment beschikt de afdeling nog niet over dit aantal mensen. In @ bijvoorbeeld werken momenteel 24 mensen, dit moet groeien naar bijna 90. Op dit moment is hij nog niet op de hoogte van de PAC-uitkomsten. Dit volgt na @ zodat hij nu nog niet weet over hoeveel mensen hij kan beschikken.

De huidige situatie is veel lager, namelijk 114. Dat kan via de capaciteitsmanagementtool aantonen. De Afdeling loopt tegen de grenzen aan van wat mogelijk is.

De heer Kouwenhoven merkt op dat uit informatie waarover de Commissie beschikt blijkt dat er in @ 110,5 worden geplaatst (70 GGP, 40 Senioren). Afgezet tegen de formatieve sterkte van 80, impliceert dit volgens de Commissie een grote mate van boventaligheid.

De heer @, bevoegd gezag, herkent dit beeld echter niet. Gediscussieerd wordt over de aanleiding voor de al dan niet geconstateerde boventaligheid, waarbij ook plaatsing van mensen bij de recherche wordt betrokken en mensen die zijn uitgeleend aan flexibele interventie teams. Ook langdurige ziekte, nachtdienstontheffing en RPU spelen een rol bij de (feitelijke) sterkte.

De heer Vleeming vraagt waarom de Commissie niet de beschikking heeft gekregen over een overzicht waaruit blijkt hoe de dienst capaciteitsmanagement toepast.

De heer @, bevoegd gezag, merkt op dat wat de dienst heeft aan de Commissie is toegestuurd. De heer Vleeming stelt echter vast dat uit betrokken lijst geen capaciteitsmanagement blijkt.

De heer @, bevoegd gezag, merkt op graag de tool gepresenteerd te hebben, doch deze bleek niet uitgedraaid te kunnen worden.

De heer Wesdorp refereert aan het aantal van 7 mensen in de ochtend, 7 in de avond en 7 in de nacht dat nodig is om een dienst te draaien en informeert hoeveel mensen de dienst daarvoor operationeel ter beschikking heeft.

De heer @, bevoegd gezag, meldt dat hij momenteel 114 man heeft om die diensten te kunnen draaien.

De heer Wesdorp heeft een analyse gemaakt met gebruikmaking van de bekende tool. De bezettingseis is 62 bruto, inclusief 17% verlies van modaliteiten, dan heb je er 65 nodig. Zelf zit de dienst boven de 100. Als adviseur vraagt hij zich af waar het zwaarwegend dienstbelang is.

De heer @, bevoegd gezag, merkt op dat de dienst, behalve dat ze 7,7,7 moeten draaien (de generalisten en de senioren), heeft de dienst operationeel coördinatoren rondlopen. Daarnaast hebben er op de vrijdag 41 mensen een modaliteit die hij dus niet kan inzetten.

Vastgesteld wordt dat de dienst kennelijk rekening houdt met modaliteiten die in het verleden zijn verleend. Er is een situatie gegroeid waardoor aan in het verleden verleende modaliteiten rechten worden ontleend.

De heer Wesdorp wijst erop dat modaliteiten elk jaar opnieuw moeten worden aangevraagd. Ook wijst hij op het nieuwe beleidskader modaliteiten dat een toelichting geeft op het medio 2015 gewijzigde art. 12a Barp. Hierbij wordt uitgegaan van de noodzaak van collectief overleg op groeps- of teamniveau, alsmede op individueel overleg. Op die manier kan rekening worden gehouden met ieders belang en met het dienstbelang.

De heer @, bevoegd gezag, meldt dat vorig jaar alle 41 mensen benaderd zijn om hun modaliteit te heroverwegen. Niemand bleek daartoe echter bereid te zijn.

Vastgesteld wordt dat er meerdere groepsoverleggen over dit onderwerp hebben plaatsgevonden.

Vleeming merkt op onzorgvuldigheden te hebben geconstateerd op het "Aanvraagformulier en besluit Modaliteit". Zo ontbreken handtekeningen en een motivatie. Daarbij wordt gediscussieerd over de vraag of het formulier een besluit van het diensthoofd kan bevatten zolang nog geen advies is uitgebracht door de Modaliteitencommissie. Uit de toelichting bij het formulier blijkt echter dat wel degelijk een motivering moet worden aangegeven, zowel bij toekenning van de aanvraag als in geval van voorgenomen afwijzing.

Voorts wijst de heer Vleeming erop dat op de eerste pagina zijns inziens in strijd met de regeling de volgende zin is opgenomen: "De toegekende modaliteit is niet van toepassing **als de bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt (zwaarwegend dienstbelang)**". De heer Vleeming stelt dat dit niet juist is, behoudens een situatie op grond van art. 2.5. Dit is nu juist het kenmerkende verschil tussen een roosterwens en een toegekende modaliteit. Hij adviseert het bevoegd gezag dit formulier op juistheid te laten toetsen.

De heer @, bevoegd gezag, stelt dat sprake is van een vastgesteld formulier. Voorts merkt hij op dat wanneer op vrijdag sprake is van 41 modaliteiten en bovendien rekening wordt gehouden met RPU en nachtdienstontheffing, niet gesteld kan worden dat de dienst dan 61 mensen ter beschikking heeft.

De voorzitter stelt vast dat de Commissie het beeld heeft dat er een dusdanige sterkte is dat het onduidelijk is waarom de aanvraag van de @ niet is toegekend.

De heer @, bevoegd gezag, meldt niet anders te weten dan dat een aangevraagde modaliteit niet kan worden geweigerd. Omdat het daardoor niet mogelijk is de vrijdag adequaat te bemannen, is besloten de aanvraag van de heer @ af te wijzen en het advies aan de Commissie te vragen.

De heer @ meldt dat hij een 40-urige werkweek heeft. Hij heeft nooit eerder een modaliteitsaanvraag ingediend, maar omdat hij, mede wegens wegens privéomstandigheden, toch behoefte heeft aan een langere rustperiode, heeft hij een aanvraag gedaan voor een modaliteit, te weten eens in de twee weken op de vrijdag gekoppeld aan zijn vrije weekend.

Vastgesteld wordt dat dit planmatig impliceert dat hij dan ook de nachtdienst mist van donderdag op vrijdag.

Overigens merkt de heer @ op dat hij uitsluitend mondeling te horen heeft gekregen dat zijn aanvraag zou worden afgewezen. Zijns inziens staan daar echter termijnen voor.

De heer Vleeming benadrukt nogmaals het belang van het groepsoverleg, dat had kunnen voorkomen dat de heer @ nu als enige voor deze Commissie verschijnt.

De heer @, bevoegd gezag, refereert aan een gesprek met de heer @ om zijn modaliteitsaanvraag voor de vrijdag te wisselen naar maandag en memoreert nogmaals het overleg dat heeft plaatsgevonden met de collega's, o.a. om modaliteiten te wijzigen in roosterwensen. Op die manier zijn verzoeken makkelijker te honoreren.

De heer @, bevoegd gezag, refereert aan een interne afspraak die kennelijk binnen de Landelijke Eenheid bestaat dat 25 procent van de mensen modaliteit mag genieten op bepaalde dag.

De heer Vleeming kent deze afspraak niet en stelt ook dat deze voor de Commissie niet relevant is. De dienst moet aantonen dat sprake is van zwaarwegend dienstbelang.

De heer @, bevoegd gezag, merkt op dat zijn aanwezigheid bij deze hoorzitting bedoeld is om de toelichting te geven die de Commissie eist.

Hij benadrukt het belang om zijn sterkte af te stemmen op de verschillende criminaliteitsstromen.

De heer Vleeming stelt dat de modaliteitsaanvragen moeten worden afgewogen tegen de ervaringsgegevens over het werkaanbod. Wanneer je kunt aantonen dat toekenning van de aanvragen niet kan, heb je inhoud gegeven aan zwaarwegend dienstbelang.

Vastgesteld wordt dat de andere mensen geen nieuwe modaliteitsaanvraag hebben gedaan, maar dat deze automatisch zijn verlengd.

Volgens de dienst is dit ook niet nodig.

De heer Wesdorp verwijst naar de landelijke regeling waar de dienst zich aan heeft te houden door de volgende stappen te onderscheiden: werk in beeld brengen, bezettingseis in beeld brengen, betrek hierbij de onbeschikbaarheden, volg de procedure van art. 12a BARP en ga met de mensen om de tafel wanneer blijkt dat je geen rooster kunt maken.

De heer @, bevoegd gezag, stelt vast dat de situatie waarmee de dienst geconfronteerd wordt enerzijds voortkomt uit gebrek aan kennis omtrent de (nieuwe) regelgeving en anderzijds te maken heeft met feit dat het bevoegd gezag ten onrechte het beeld had dat een in het verleden toegekende modaliteit als een verworven "recht" moest worden beschouwd.

De Commissie adviseert het bevoegd gezag het complete team bij elkaar te roepen en de consequenties van de nieuwe regelgeving te bespreken, inclusief de gevolgen die dit heeft voor bestaande modaliteiten die eventueel moeten worden teruggedraaid.

De heer @, bevoegd gezag, bevestigt desgevraagd met het advies terug te gaan naar de eenheid.

Ten aanzien van de aanvraag van de heer @ suggereert de heer Vleeming dat hij zijn aanvraag omzet in een roosterwens die in principe gehonoreerd wordt, behoudens uitzonderlijke situaties, een of twee keer in het jaar, dat het rooster zijn aanwezigheid vereist.

Het bevoegd gezag en de heer @ achten dit uitvoerbaar. Beiden benadrukken de bereidheid tot flexibiliteit.

Overigens wordt vastgesteld dat de heer @ negen uur per dag werkt.

Eveneens wordt vastgesteld dat een halfjaarlijks rooster ontbreekt, alsmede dat de heer @ een week voor het rooster ingaat geïnformeerd wordt over het rooster. De gevraagde vrijdagen zijn vooralsnog niet aan hem toegekend.

De heer @, bevoegd gezag, merkt daarbij op dat dit komt omdat de aanvraag nog niet is toegekend.

De voorzitter besluit tot een schorsing om zich nader te beraden over het vervolg van de hoorzitting.

Vervolgens heropent de voorzitter de hoorzitting.

De voorzitter refereert nogmaals aan het Beleidskader Modaliteiten, uitleg en toepassing van de modaliteitenregeling uit het BARP (art. 12a).

Hij meldt dat de Commissie besloten heeft advies uit te brengen en hij hoopt dat het bevoegd gezag daarmee de regeling op een goede manier kan uitvoeren. Met het advies zal de vigerende regeling worden meegestuurd. Hij suggereert ook de mogelijkheid om modaliteiten om te zetten in roosterwensen en dit groepsbreed te bespreken.

Vervolgens geeft hij betrokkenen de mogelijkheid voor een laatste opmerking.

De heer @ hoopt dat hij voortaan zijn roosterwens gehonoreerd krijgt.

Het bevoegd gezag ziet af van een laatste opmerking.

De voorzitter sluit vervolgens de hoorzitting. Hij merkt op dat de Commissie binnen drie weken advies uitbrengt aan het bevoegd gezag dat op basis van het advies een besluit moet nemen.

III JURIDISCH KADER

In het Arbeidsvoorwaardenakkoord Politie 2012-2014 zijn afspraken gemaakt over aanpassingen in de modaliteitenregeling. Deze zijn verwerkt in artikel 12a van het Barp. De modaliteitenregeling is daarbij op een drietal punten aangepast, namelijk:

- de benadrukking dat de medewerker mede verantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
- het in groepsverband bespreekbaar maken en toetsen van de aangevraagde modaliteiten;
- de jaarlijkse aanvraag en beoordeling van modaliteiten.

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie politie luidt als volgt:

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, ingaande uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

IV OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over het voornemen om de aanvraag van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar niet (volledig) in te willigen.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevegd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

De achterliggende reden van de op grond van art. 12a Barp aangevraagde modaliteit is niet relevant voor de beoordeling of een modaliteit kan worden toegekend. De redenen die aan de modaliteitsaanvraag ten grondslag liggen, zijn voor de indiener immers altijd belangrijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijden-modaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie strekt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

De Commissie overweegt in de voorliggende casus het volgende:

- De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag vindt dat zwaarwegend dienstbelang zich verzet tegen het verzoek van de ambtenaar tot toekenning van de gevraagde werktijdenmodaliteit;
- Het bevoegd gezag heeft opgemerkt dat het verlenen van nog meer werktijdenmodaliteiten op vrijdag tot gevolg heeft dat het de diensten niet meer vervuld kunnen worden. Dit heeft te maken met het aantal reeds afgegeven modaliteiten, nachtdienstonthefingen, aanvragen voor RPU en ouderschapsverlof van andere medewerkers. De grens voor het afgeven van werktijdenmodaliteiten is volgens het bevoegd gezag bereikt.

- De Commissie stelt vast dat het bevoegd gezag binnen het team capaciteitsmanagement toepast, waarbij planmatig inzicht wordt gegeven in het werk en de beschikbare capaciteit.
- Ten aanzien van overleg dient recht te worden gedaan aan de CAO-afspraken om overleg zoveel mogelijk binnen teams te hebben. De Commissie stelt vast dat in de onderhavige zaak onvoldoende teamoverleg heeft plaatsgevonden. Overleg heeft ook op individuele basis plaatsgevonden.

Dit alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

V ADVIES

De Commissie heeft vastgesteld dat de aanvraag van de heer @ betrekking heeft op een betrekkingsovervang van gemiddeld 40 uur per week, waarbij hij ééns in de twee weken op vrijdag een vrije dag wenst te hebben, gekoppeld aan het vrije weekend. Hierbij is geen sprake van bijzondere uren.

De Commissie dient op basis van art. 12a een advies te geven omtrent het toekennen van vrije tijd op twee vrijdagen per vier weken.

Op basis van de overlegde stukken en hetgeen tijdens de hoorzitting is vastgesteld, is de Commissie gebleken dat het bevoegd gezag geen zwaarwegend dienstbelang kan aantonen waarom het verzoek om toekenning van twee vrije vrijdagen niet gehonoreerd kan worden.

De Commissie heeft voorts vastgesteld dat de dienst art. 12a Barp onjuist heeft toegepast en adviseert de dienst dringend alsnog voor juiste toepassing zorg te dragen en hierbij de met dit advies meegezonden Beleidsregel Modaliteiten, uitleg en toepassing van de modaliteitenregeling uit het Barp (art. 12a) te betrekken.

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie